

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**73-ї наукової конференції
професорів, викладачів,
наукових працівників, аспірантів
та студентів**

Том 2

21 квітня – 13 травня 2021

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**73-ї наукової конференції професорів, викладачів,
наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

Том 2

21 квітня – 13 травня 2021 р.

Полтава 2021

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Редакційна колегія:

- Онищенко В.О. д.е.н., професор, ректор Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Сівіцька С.П. к.е.н., доцент, проректор з наукової та міжнародної роботи Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Агейчева А.О. к.пед.н., доцент, декан гуманітарного факультету Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Беседа Н.А. к.пед.н., доцент, декан факультету фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Шарий Г.І. д.е.н., доцент, в.о. директора навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Черниш І.В. д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки та менеджменту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Макеева Н.П. к.геол.н., в.о. директора навчально-наукового інституту нафти і газу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези 73-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 2. (Полтава, 21 квітня – 13 травня 2021 р.) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. – 483 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету.

першої, відносяться до імітаторів [1].

Інновації – це науково-технічні, технологічні, економічні та організаційні зміни у виробництві, відмінні від існуючої практики і направлені на удосконалення виробничого процесу в цілях забезпечення конкурентоспроможності. За сучасних умов для зростання конкурентоспроможності підприємств потрібно застосовувати інноваційну політику їх діяльності. У світі існують дві моделі інноваційної політики – американська та японська. Американська ґрунтується на найвищій автономії підприємства, на принципі вільної конкуренції, на регулюванні ринку великими міжнародними корпораціями. Японська модель передбачає забезпечення державою технологічних пріоритетів за допомогою стимулювання не окремих галузей, а конкретних технологій. Інноваційні зміни в підприємстві порушують рівновагу, але створюють внутрішню енергію зростання конкурентоспроможності. Економічне зростання визначається кількістю і якістю факторів виробництва та нововведеннями.

Отже, задля утримання конкурентних позицій на ринку в умовах турбулентної економіки компанії мають дбати про постійне оновлення своєї господарської діяльності. При цьому інновації є продуктом не лише технологічних розробок, а й якісного оновлення процесів управління на підприємстві. Разом з цим необхідно зауважити, що незважаючи на важливість нововведень, не кожна компанія може дозволити собі проведення наукових досліджень, які в перспективі втіляться в інновації, через їх високу вартість та обмеженість власних ресурсів. Таким чином, лише великі корпорації мають власні відділи досліджень, а малі і середні компанії купують готові результати у спеціалізованих компаній.

Література

- 1. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм, розробки та комерціалізації: монографія / Л.Л. Антонюк, А. М. Поручник, В.С. Поручник. К.: КНЕУ, 2013. 394 с.*
- 2. Марич О. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств з іноземними інвестиціями / О. Марич [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lnu.edu.ua/>.*
- 3. Столярчук Я.М. Новітні тенденції міжнародної монополізації капіталу / Я.М. Столярчук // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mep/...8.../5_Stolyarchyk.pdf.*

*А.Ю. Білоусова, к.е.н.,
Д.С. Діденко, студентка гр.401-ЕТ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

МІСЦЕ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ У ПІЗНАВАЛЬНОМУ ТУРИЗМІ

Туристична подорож для людини є джерелом нових вражень та емоцій. Метою туристичної подорожі є відпочинок, зміна оточення, знайомство з архітектурними, історичними та природними пам'ятками

інших регіонів, знайомство зі звичаями і звичками мешканців країн відвідування. Під час екскурсій і подорожей з пізнавальними цілями людина отримує більш точну і розгорнуту інформацію про те, що його цікавить, розширюючи тим самим свій кругозір. Такий туризм одночасно вчить і розважає, дозволяє накопичити безцінний досвід зустрічей з різними культурами і виробити свою систему цінностей і пріоритетів. Саме пізнавальний туризм задовольняє вищезазначені потреби туристів.

Водночас пізнавальний туризм стає актуальним у плані розвитку на регіональному та державному рівнях та має вплив на соціально-економічну сферу, екологічний стан, зовнішньоекономічну діяльність та навіть на міжнародні взаємовідносини.

Вперше поняття «Пізнавальний туризм» було запропоновано та розглянуто на Всесвітній конференції з культурної політики та його почали активно використовуватися з 1982 р. Під цією категорією прийнято розуміти згруповану сукупність популярних історичних, пам'ятних, географічних місць, що становлять культурне надбання регіону, країни, що є доступною до широкого кола людей при цьому веде до реалізації освітньої функції туризму. Метою такого туризму є ознайомлення, популяризація серед населення визначних пам'яток культури історичних, архітектурних, мистецтва та етнічних особливостей життя народонаселення. UNESCO виділяє пізнавальний туризм в окремий кваліфікаційний вид, який має свої особливості, що відмінні від інших видів.

Міжнародна рада з охорони пам'яток та історичних місць (ICOMOS) характеризує цю дефініцію як певну організовану діяльність, що несе пізнавальний, освітній та елітарний характер з поширення й роз'яснення культурної ідеї. Також за своєю суттю пізнавальний туризм носить не тільки інформаційний характер, за ним існує більш глобальна місія – збереження культурної спадщини, самобутності регіону, а також вирішення суперечних питань, які існують між культурою та туризмом.

Пізнавальний туризм – туристські поїздки, подорожі, походи з метою відвідин будь-яких регіонів, місцевості, центрів туризму, для ознайомлення з пам'ятниками природи, історії та культури, побутом і традиціями місцевого населення, досягненнями у сфері науки, культури, промислового виробництва, будівництва. Елементи пізнавального туризму властиві практично всім видам туризм [1].

Пізнавальний туризм охоплює багато аспектів подорожі, завдяки якому люди пізнають про життя, культуру, звичаї іншого народу. Туризм, таким чином, є визначним засобом творення культурних зв'язків і міжнаціонального співробітництва.

В залежності від того чого прагне турист пізнавальний туризм може поділятися на специфічні види туризму.

Для розуміння значення історико-культурних традицій у пізнавальному туризмі варто звернутися власне до тлумачення терміну «традиція». Традиція (від лат. *Traditio* – переказ, звичай) – це поняття, що визначає різноманітні форми впливу минулого на сучасне й майбутнє; елементи культури, що передаються від покоління до покоління і зберігаються протягом тривалого часу. Вирізняють, зокрема,

соціокультурні форми традиції – звичай, стереотип, ритуал, обряд, які притаманні суспільним стосункам від часів виникнення суспільства [2, 3].

Отже, за результатами дослідження понять «пізнавальний туризм» та «традиція» можемо дійти висновку, що саме на традиціях народів, які зберігали та передавали скрізь покоління елементи культури, ритуали, звичаї; на пам'ятках архітектури, що дійшли до наших часів; на музейних експонатах та інших формах впливу минулого на сучасне й будується пізнавальний туризм. Таким чином можемо зробити висновок, що саме історико-культурні традиції є основою розвитку та формування пізнавального туризму.

Література

1. Грановська В. Г., Стукан Т. М. Культурно-пізнавальний туризм Херсонщини: стан та перспективи подальшого розвитку. *Агросвіт*. 2020. № 10. С. 37-42.
2. Традиція. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Традиція>
3. Традиція. *Філософський енциклопедичний словник / за заг. ред. В. І. Шинкарук*. Київ, 2002 р. С. 646.

А.Ю. Білоусова, к.е.н.,
А.О. Миколайчук, студентка гр.401-ЕТ
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ВИТРАТИ ПРИ ФОРМУВАННІ ВАРТОСТІ ПАКЕТНОГО ТА VIP ТУРІВ

Основним продуктом туристичного підприємства, який воно пропонує своїм клієнтам є відпочинок, в залежності від процесу формування туристичного продукту та його реалізації можна виділити пакетні тури та VIP тури. Для розуміння специфіки формування вартості пакетного туру та VIP туру порівнюємо їх за головними елементами витрат, що входять у вартість готового туристичного продукту (табл. 1)

Таблиця 1

Порівняння пакетного туру та VIP туру [1]

	Пакетний тур	VIP тур
Витрати на транспорт	Витрати на транспортування включено у вартість туристичного продукту. Туристичні підприємства власноруч обирають транспорт яким будете добиратися до місця відпочинку і подорожувати по маршруту турист	Витрати на транспорт можуть коливатися від рішення туриста. У туриста є можливість самостійно вибрати найбільш прийнятний і відповідний за ціною спосіб пересування. При бажанні турист може самостійно дістатися до пункту відпочинку
Витрати на розваги	Розважальна програма стандартна включена у вартість: готель-ресторан-пляж-дискотека-готель. Екскурсійна програма стандартна для регіону перебування	В рамках індивідуальних турів мандрівникам відкриваються місця, яких немає в путівниках. Реальний шанс познайомитися зі справжньою культурою, традиціями і звичаями країни